

samen praten samen lezen

***De taalontwikkeling en
het belang van lezen***

Het praten van uw kind

Het lijkt zo vanzelfsprekend dat een kind gaat praten. Toch is het leren spreken een ingewikkeld proces dat uw kind stapje voor stapje doorloopt en waarbij uw hulp van groot belang is.

Uw kind beschikt over een aangeboren taalvermogen, waardoor het in staat is om te leren van de taal die het om zich heen hoort. Als uw kind goed hoort, zich goed ontwikkelt en als u veel met hem praat, zal het zelf ook gaan praten.

• van brabbelen naar babbel

De eerste huil- en brabbelgeluiden komen vanzelf. Daarna wordt de invloed van de ouders steeds belangrijker. Het brabbelen van uw kind gaat steeds meer lijken op de taal die tegen hem gesproken wordt. Het kind gaat de geluiden, klanken en woorden die het hoort, nadoen. Bij sommige kinderen gaat deze ontwikkeling snel, bij andere langzamer. Leren praten is vergelijkbaar met leren lopen: het ene kind leert dit sneller dan het andere en het gaat met vallen en opstaan.

• arts en logopedist

In deze folder leest u hoe de taalontwikkeling van uw kind verloopt. Misschien spreekt uw kind niet zo goed als hier wordt uitgelegd. In dat geval is het goed de arts of verpleegkundige van het consultatiebureau te raadplegen. Als uw kind al op school zit, kunt u de schoolarts raadplegen. De arts kan beoordelen of er een reden voor is dat uw kind nog niet voldoende begrijpt of spreekt. Hij of zij kan u bijvoorbeeld adviseren om naar een logopedist te gaan met uw kind. Een logopedist kan uw kind onderzoeken en u adviezen geven. In deze folder leest u ook hoe belangrijk het lezen van boekjes is voor

De ontwikkeling van het praten van 2-6 jaar

• 2 jaar

Als uw kind twee jaar is, heeft het al veel geleerd. Het begrijpt de dagelijkse gang van zaken in huis al een beetje. Het begrijpt de daarbij gesproken woorden en zinnen als "We gaan in bad! Je broek mag uit, je trui mag uit..." Zelf zegt het losse woordjes die nog niet goed uitgesproken worden.

> *Bijvoorbeeld "toet" voor "koek" en "tape" voor "slapen".*

Op zijn tweede verjaardag kan hij zinnen met twee woorden maken:

> *Bijvoorbeeld: "jij toel?" voor "ga jij op de stoel zitten?" en "nee tape!" als hij niet wil slapen.*

• 3 jaar

Tussen het tweede en derde jaar ontdekt uw kind de taal als middel om te communiceren. Het gaat veel meer praten en vragen stellen. Zijn spel begint zich te ontwikkelen en het krijgt meer aandacht voor boekjes. Hierdoor wordt zijn woordenschat snel groter.

Er komen nog steeds fouten voor in de uitspraak van de woorden. Wel zegt uw kind steeds meer klanken goed waardoor u het beter kunt verstaan. Ook begrijpt het korte opdrachten, zoals "Zet je beker maar in de keuken" en "geef het boekje aan oma".

Op zijn derde verjaardag spreekt uw kind in zinnen van drie tot vijf woorden.

> *Bijvoorbeeld: "jij mag niet koekje" en "die is van mij!"*

• 4 jaar

Tussen het derde en vierde jaar gaat deze ontwikkeling verder. De woordenschat van uw kind groeit en de meeste klanken worden nu goed uitgesproken. De peuterspeelzaal draagt ertoe bij dat uw kind allerlei nieuwe dingen ontdekt.

Op zijn vierde verjaardag spreekt uw kind in langere, enkelvoudige zinnen. Het is verstaanbaar voor vreemden.

> Bijvoorbeeld: "Mama, ik ben in de plas gevallen! Mijn broek is helemaal nat."

• 5 jaar

Als uw kind vier is, gaat het naar school. Zijn wereld wordt nu snel groter. Omdat het met veel meer mensen te maken krijgt, wordt er een groter beroep gedaan op zijn taalvaardigheid. Kan het aan juf vertellen dat het bij opa heeft gelogeerd? Kan het thuis vertellen dat Rico op het schoolplein gevallen is en dat juf een pleister op zijn knie heeft geplakt? Op school leert het kind ook nieuwe begrippen als kleuren, vormen en tegenstellingen zoals lang-kort en veel-weinig.

Op zijn vijfde verjaardag spreekt uw kind in samengestelde zinnen. Ook kan hij verbanden leggen.

> Bijvoorbeeld: "Als het regent, moet ik mijn jas aan" en "Dit potlood doet het niet want de punt is eraf".

• 6 jaar

Op zijn zesde verjaardag heeft uw kind het grootste gedeelte van de taalont-

Taalontwikkeling en boeken

• Samen lezen is samen praten

Wat in boekjes staat, is namelijk voor kinderen vaak nieuw: er gebeurt iets bij een ander kind, in een andere omgeving, soms in een fantasiewereld. In de voorstellingen die het kind zo worden voorgespiegeld, komen nieuwe begrippen voor. Woorden die niet dagelijks voorkomen. De manier waarop het verhaal verteld wordt, is ook vaak anders dan uw manier van spreken. Deze nieuwe woorden en zinnen verrijken de taal van uw kind.

Door het samen lezen en samen kijken, leert uw kind om zijn aandacht op u te richten en op het boekje. Het luistert naar u, wacht even, kan samen met u het verhaal vertellen of de zinnen afmaken die u begint. Hierdoor leert het al op een eenvoudig niveau de regels van het taalgebruik: praten en luisteren, vraag en antwoord, gedeelde aandacht.

En het prachtige van boekjes is, dat uw kind ze iedere keer weer kan pakken. Iedere keer zal het kind het verhaal beter kunnen volgen en vertellen. Iedere keer zal het nieuwe dingen op de plaatjes ontdekken.

• 2 - 4 jaar

Peuters smullen van boekjes en kunnen schateren om een herkenbaar verhaaltje. Ontdek samen met uw peuter wat er in het boek gebeurt. Geef hem daarbij de tijd, wacht geduldig af en prijs hem om zijn pogingen het verhaal te vertellen. Zo wordt het samen lezen voor beiden een feest.

Kleuters genieten ook nog steeds van samen lezen en samen kijken in boeken. Zij snappen de verhalen steeds beter en kunnen al meedenken:

- *Wat zou er nu gebeuren?*
- *Hoe loopt het af?*
- *Wat zou ik doen als ik dat kind was?*

Vraag hier ook naar als u samen leest.

Spoor uw kind aan om dit ook te vertellen.

Wanneer jonge kinderen plezier beleven aan boeken, kunnen ze opgroeien tot "echte" lezers. Een goede leesvaardigheid en leesmotivatie geeft uw kind betere kansen: op school en later in de maatschappij.

Bibliotheek

In de bibliotheek vindt u boekjes over allerlei onderwerpen en voor alle leeftijden: van stoffen en kartonnen boekjes tot prachtige prentenboeken en voorleesboeken. U mag er voor uw kind zoveel boeken lenen als u wilt. De medewerkers van de bibliotheek kunnen u helpen bij het zoeken naar het juiste boek voor uw kind. *U kunt er altijd even binnenlopen!*